

TARBIJAVAIKLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/22-00122-010
Otsuse kuupäev	28. märts 2022
Komisjoni koosseis	Esimees Mihkel Kivisalu, liikmed Mari-Liis Aas, Aivar Kask
Tarbija	
Kaupleja	OÜ VITA-EHITUS, 11395214
Tarbija nõue	lepingust taganemine
Asja läbivaatamise aeg	27. märts 2022

Resolutsioon:

1. Jätta rahuldumata tarbija avaldus.
2. Otsusega mittenoustumisel võivad pooled vaidlust jätkata maakohtus, kauplejal tuleb hagi esitamisest teavitada Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametit

Asjaolud:

Tarbija tellis 07.01.2020 Kauplejalt välisukse koos paigaldusega ning tasus 1332,00 eurot. Tarbija sõnul on paigaldatud üks defektne, kuna väline MDF paneel on ajaga hakanud pragunema ning punduma.

04.07.2021 teavitas Tarbija tekkinud probleemist Kauplejat.

Kaupleja on pakkunud lahenduseks välja, et "tehase lõplik otsus on selline, et nad kompenseerivad uue paneeli ja selle vahetamise. Paneel on meil laos. Meie ettevõtte on valmis selle ära vahetama. Siin juures on 2 varianti, et kiirelt see vahetatud saaks, siis saame teha nii, et tõstame ukse eest ära, katame ukseava näiteks ajutiselt paksema riidekattega ning kui paneel paigas, paigaldame ukse tagasi. Kui see ei sobi, siis kirjutaksime teile garantiikirja, et töid teostame esimesel võimalusel, kui päevane õhutemperatuur on 14 kraadi. Selle temperatuuri tingib kontaktliim. Siis saaksime seda õues kindlal alusel teha ning ei oleks ka eluruumides suurt soojakadu."

Tarbija ütleb, et uksele olev defekt aina süveneb ning kuna Kaupleja ei ole suutnud õigeaegselt ust parandada, soovib ta lepingust taganeda ja ostusumma tagastamist.

Kaupleja seisukoht:

"Klient, pöördus meie poole pretensiooniga uksele tekkinud defekti osas 28.03.2021. Peale seda pöördusime antud probleemi osas tehase poole, kust saime vastuseks, et tehas saadab meile uue uksepaneeli. Sellest teavitasime ka klienti. Juunis, 2021 saabus nimetatud toode meie lattu. Peale seda algasid kliendiga läbirääkimised. Klient pakkus välja, et paigaldaksime ukse alumisele osale hoopis katteplaadi, mis varjaks ära kõnealuse defekti. Taolised plaadid on välisustel üsna levinud ning need paigaldatakse välisustele sageli ka disaini eesmärgil. Tundus, et olukord saab üsna lihtsa lahenduse. Saatsime ka meie objektijuhi antud objektile ukse defekti lähemalt uurima, et võtta mõõdukas plaadi osas. Peale seda aga selgus, et klient on ootamatult meelt muutnud ning keeldus nii katteplaadi paigaldusest kui ka uue ukse viimistluspaneeli vahetusest. Küll aga leppisime kliendiga kokku, et pakume kirjaliku

lahenduse, mida me ka tegime (lisana kaasas). Olgu veel öeldud, et antud lisapaneeli vahetamiseks on tänu liimimise tehnikale vajalik välisõhu minimaalne temperatuur 14C. Antud hetkel oleme kevade ootel, et antud töö ära teha. Kuna kliendile tekitas muret, et ukse garantii kehtivus lõppeb aasta 2022 alguses, siis kinnitasime ka oma kirjalikus lahenduses, et antud garantii jääb uuele paneelile kehtima ka edaspidi. Klient ei pidanud meie kirjalikku vastust, mis sai ka juhatuse liikme poolt digiallkirjaga kinnitatud, piisavaks vastuseks, ning hakkas nõudma notariaalselt kinnitatud garantiikirja."

Komisjoni põhjendus:

Tarbijakaitseaduse § 51 järgi lahendatakse vaidlus poolte kirjalikult esitatud ning sekretariaadi kogutud teabe ja tõendite alusel.

Komisjon tutvunud asjas esitatud materjalidega, leiab, et tarbija avaldus (lepingust taganemine) tuleb jätta rahuldamata.

Töövõtulepinguga kohustub võlaõigusseaduse (VÕS) § 635 lg 1 järgi töövõtja valmistama või muutma asja või saavutama teenuse osutamisega muu kokkulepitud tulemuse (töö), tellija kohustub maksma selle eest tasu. Tarbijatöövõtuleping on oma majandus- või kutsetegevuses tegutseva töövõtja ja tarbijast tellija vaheline töövõtuleping, mille esemeks on teenuse osutamine tarbija vallasasja suhtes, samuti tarbijale vallasasja valmistamine või tootmine (VÕS § 635 lg 4). Seega on tarbijatöövõtuleping poolte vahel sõlmitud tarbijatöövõtt, mille sisuks oli ukse valmistamine ning selle paigaldamine.

Asjas esitatud materjalide kohaselt nähtub, et poolte vahel tekkis vaidlus, kuivõrd tarbija tellitud uksele esines ca 1 aasta pärast paigaldamist defekt. Samuti nähtub, et kaupleja on defekti omaks võtnud ning pakkunud mitmeid variante asja parandamiseks, kuid tarbija neid vastuvõtnud ei ole. Tarbija soovib lepingust taganeda.

Komisjon märgib, et tarbijal oleks võimalik lepingust taganeda peavad olema täidetud alljärgnevad eeldused.

Töövõtulepingust taganemisel on vajalik esmalt anda kauplejale mõistlik võimalus oma viga parandada.

Riigikohus on lahendis nr 3-2-1-145-14 märkinud, et VÕS § 647 lg 3 sõnastus annab võimaluse lugeda rikkumine oluliseks ka juhul, kui töövõtja ei tee parandamist mõistliku aja jooksul pärast talle lepingutingimustele mittevastavusest teatamist. tellija taganemisõiguse hindamisel keskseks küsimuseks, kas ja millal on tellija töövõtjat taganemise aluseks olevatest puudustest teavitanud ning kas töövõtja parandas vastavad puudused mõistliku aja jooksul pärast talle lepingutingimustele mittevastavusest teatamist. VÕS § 647 lg-le 3 vastav asjaolu, et töövõtja ei parandanud puuduseid mõistliku aja jooksul pärast talle lepingutingimustele mittevastavusest teatamist, võib anda aluse ühtlasi ka VÕS § 116 lg 2 p 4 kohaldamiseks. Viidatud sätte järgi on olulise lepingurikkumisega, mis õigustab lepingust taganemist täiendavat tähtaega andmata, tegemist ka juhul, kui kohustuse rikkumine annab kahjustatud lepingupoolle mõistliku põhjuse eeldada, et teine lepingupool ei täida kohustusi ka edaspidi. Antud juhul nähtub materjalidest, et kaupleja on pakkunud erinevaid võimalusi asja parandamiseks ning ühtlasi ei olnud kohene parandamine ilmastiku tõttu võimalik (liimida ei saa külmas, mis ei olnud kaupleja poolt mõjutatav tingimus - force majeure).

Riigikohus on lahendis nr 3-2-1-112-16 toonud esile, et VÕS § 645 lg 1 kohaldamiseks ei ole vajalik analüüsida tellija käitumist ega seda, mis põhjustel tellija puudustest õigel ajal ei teavitanud, vaid hoopis töö puuduste olemust ja töövõtja käitumist. VÕS § 645 lg 1 eesmärk ongi anda tellijale võimalus töövõtja tahtluse, raske hooletuse või töö puudusest teadmise või teadma pidamise korral tugineda asja lepingutingimustele mittevastavusele ka siis, kui tellija tööd üle ei vaadanud või töö puudusest õigel ajal ei teavitanud. (p 18) VÕS § 115 lg 2 kohaldamise eeldusena peab tellija lisaks puudusest teatamisele VÕS § 644 lg 1 või lg 3 alusel andma töövõtjale ka VÕS § 114 lg 1 järgi täiendava tähtaja kohustuse täitmiseks, välja arvatud juhul, kui sellise tähtaja andmine ei ole VÕS § 115 lg 3 järgi vajalik. Sõltumata sellest, et töövõtja on ehitusettevõtja, peab kohus VÕS § 645 lg 1 kohaldamiseks hindama töö puuduste olemust ja töövõtja käitumist. Samuti tuleb iga puuduse puhul eraldi hinnata, kas see on tekkinud töövõtja tahtluse või raske hooletuse tõttu või kas töövõtja pidanuks sellest puudusest teadma. Vähemalt üldjuhul saab arvestada majandus- ja kutsetegevuses tegutseva ettevõtja kõrgema hoolsusstandardiga (vt Riigikohtu 23. novembri 2016. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-112-16, p 18).

Komisjon olles tutvunud asjas esitatud materjalidega, leiab, et tegemist ei ole kaupleja hooletuse või tahtlusega. Kaupleja on avaldanud soovi asja parandada, kuid see on samuti jäänud venima tarbija vähese aktiivsuse tõttu ning ilmastiku olude tõttu. Antud asjaolu ei saa lugeda kaupleja tahtlikuks rikkumiseks.

Riigikohus on lahendis nr 3-2-1-80-08 toonud esile, et töövõtulepingu järgi tehtud töö vastuvõtmise esmaseks tähenduseks on töövõtja tasunõude sissenõutavaks muutumine VÕS § 637 lg 4 esimese lause järgi. Samas ei muuda töö vastuvõtmine VÕS § 76 lg-s 1 sätestatud põhimõtet, et kohustus tuleb täita vastavalt lepingule või seadusele, ning sama paragrahvi 3. lõikes sätestatud, et kohustus loetakse kohaselt täidetuks, kui see on täidetud täitmise vastuvõtmiseks õigustatud isikule õigel ajal, õiges kohas ja õigel viisil. Töö vastuvõtmine ei võta tellijalt iseenesest õigust tugineda tehtud töös ilmnevatele puudustele. Kuid see omab olulist tähendust pooltevahelise tõendamiskoormise jaotusele. Kui võlausaldaja on talle kohustuse täitmisena pakutu vastu võtnud, eeldatakse VÕS § 76 lg 4 kohaselt, et täitmine oli täielik, täitmisena pakutu oli võlgnetav ja kohustus täideti kohaselt. Seega eeldatakse töö vastuvõtmise korral, et vastuvõetud töö oli ka lepingukohane ja täielik ning vastupidist peab tõendama tellija. Tellija on kohustatud töö vastu võtma üksnes juhul, kui see vastab lepingutingimustele VÕS §-de 77 ja 641 mõttes, mh peab töö olema sihtotstarbeliselt kasutatav ja tehtud üldjuhul vähemalt keskmise kvaliteediga. Selleks, et tellija saaks kasutada töövõtja suhtes puudustega tööle tuginedes õiguskaitsevahendeid, mh keelduda töö vastuvõtmisest, peab töövõtja puuduste eest ka vastutama. See tähendab, et kui töö ei vasta lepingutingimustele, peab tellija selle siiski vastu võtma, kui töövõtja ei vastuta seaduse või lepingu kohaselt puuduse eest (nt kui puudus tulenes tellija juhiseist VÕS § 641 lg 3 kohaselt). Seejuures on töövõtulepingu eriregulatsioon (esmajoonel VÕS § 642) töövõtja vastutuse osas ammendav.

Sisuliselt on uks (põhiese kasutatav) ning vastab tingimustele. Puudus seisneb üksnes MDF paneeli defektis (praos). Leping eesmärgi saavutamise on võimalik MDF paneeli parandamisega, mis komisjoni hinnangul oleks ka kõige õigem nõue kaupleja vastu. Kaupleja on lubanud antud kohustuse täitmist. Seega tuleks tarbijal kaaluda antud kaupleja pakkumist.

Riigikohus on märkinud lahendis nr 2-18-13432/108, et töö lepingutingimustele mittevastavuse korral saaks VÕS § 116 lg 2 p 1 olla kohaldatav lepingust taganemise alusena

juhul, kui lepingu eesmärgi saavutamine on rikkumise tõttu sisuliselt nurjunud, st selle eesmärk on jäänud suures osas saavutamata ega ole eeldatavalt enam saavutatav ja selle tagajärjel teise poole huvi kaotus lepingu vastu pidi olema lepingut rikkunud poolele objektiivselt ettenähtav. Isegi kui tööl esinevad olulised puudused, mis takistavad töö eesmärgipärasest kasutamist, ei too ainuüksi töö lepingutingimustele mittevastavus üldjuhul kaasa olulist lepingurikkumist, kui puudused on võimalik parandamise või uue töö tegemisega kõrvaldada ning töövõtja on valmis seda tegema. Kui lepingupool taganeb VÕS § 116 alusel lepingust seetõttu, et asi on puudustega, on kõrvaldatavate puuduste korral lepingust taganemine lubatud üldjuhul üksnes siis, kui lepingupool on andnud teisele poolele täiendava tähtaja kohustuse täitmiseks. Kohustuse täitmiseks täiendavat tähtaega andmata võib kõrvaldatavate puuduste korral lepingust taganeda üksnes erandjuhul (vt RKTKo nr 3-2-1-80-10, p 12). Seega tekib töövõtjal töö lepingutingimustele mittevastavuse korral, mida on võimalik parandada või uue töö tegemisega kõrvaldada, õigus tugineda lepingu olulisele rikkumisele üldjuhul vaid siis, kui ta on andnud töövõtjale võimaluse mittevastavus kõrvaldada kas parandamise või uue töö tegemisega, nõudes töövõtjalt lepingu täitmist VÕS § 646 lg 1 alusel või andes temale selleks täiendava tähtaja.

Komisjon leiab, et käesoleval juhul ei ole täidetud eeldused lepingust taganemiseks, mistõttu tuleb tarbija avaldus jätta rahuldamata. KAupleja on täitnud endast oleneva, et ukse MDF paneel parandada, kuid ilmastiku (force majeure) ning tarbija tõttu ei ole olnud võimalik seda teha. Sellist süüd ei saa kauplejale omistada ning kaupleja ei vastuta nende eest. Kauplejale tuleb anda mõistlik võimalus lepingu alusel teostatud töö puudused parandada.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Mihkel Kivisalu
/allkirjastatud digitaalselt/

Mari-Liis Aas
/allkirjastatud digitaalselt/

Aivar Kask
/allkirjastatud digitaalselt/